

AYGAZ YAPAY ZEKA OKURYAZARLIĞI BOOTCAMP

DEPREMZEDE İHTİYAÇLARI – FAHİŞ FİYAT TESPİTİ PROJESİ

Hazırlayan: Ayberk Aydoğan

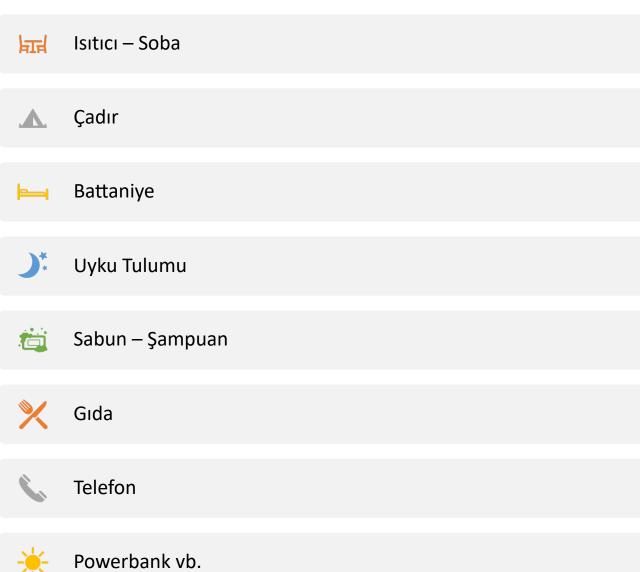
PROJENÍN AMACI

- Deprem, yangın, sel vb. afetlerin gerçekleştiği esnada ve sonrasında, hem afetin etkilerini en aza indirmek hem de afetten etkilenen kişilerin ve diğer canlıların yaşamlarını en sağlıklı şekilde sürdürmek için birçok ihtiyaç oluşmaktadır.
- Bu ihtiyaçların geçmişte ve günümüzde yaşanan felaketler esnasında afet öncesi maliyetlerine göre çok daha maliyetli bir şekilde tedarik edilebildiğiyse kaçınılmaz bir gerçektir.
- Depremzede İhtiyaçları Fahiş Fiyat Tespit Projesi'nin temel amacı da afetlerin öncesinde bu ihtiyaçların maliyet baremlerinin ve dönemsel artış oranlarının ortalamalarına ait verileri edinerek afet sonrasında fahiş fiyat artışı yapan tedarikçilerin tespit edilmesidir.

Depremzedelerin Temel İhtiyaçları Nelerdir?

PROBLEM ÇÖZÜM AŞAMASI

- Depremzedelerin temel ihtiyaçlarının satın alınabileceği tüm tedarikçilerin satış yaptıkları web sitelerinden temel ihtiyaçlara ait fiyat verileri alınacaktır.
- Bu ihtiyaçların en çok hangi dönemde ve ortalama ne kadar zamlandığı verileri de alınacaktır.
- Sonrasında bu veriler ile birlikte makine öğrenmesi kullanarak bir dönemsel fiyat baremleri ve upper limit belirlenebilecektir.
- Afet gerçekleştikten sonra afet gerçekleşmesinden önce paylaşılan son upper limit baz alınarak anomali tespiti yapılacaktır ve fahiş fiyatlar tespit edilebilecektir.

ÖRNEK ANOMALİ TESPİTİ

FIRMA	URUN	OCAK (AY) 3 (HAFTA) FIYAT	UPPER LIMIT	ANOMALI
A	TEK KISILIK ELEKTRIKLI BATTANIYE	210	205	1
В	TEK KISILIK ELEKTRIKLI BATTANIYE	200	205	0
С	TEK KISILIK ELEKTRIKLI BATTANIYE	190	205	0
D	TEK KISILIK ELEKTRIKLI BATTANIYE	225	205	1

PROJENÍN YARATACAĞI DEĞER

- Fahiş Fiyat Tespiti Projesi sayesinde deprem bölgesinde yer alan ve ihtiyacını karşılayabilen kişiler veya bölgeye yardım yapmak isteyen STK'lar ve kişiler ürünleri en uygun ve güvenilir tedarikçilerden temin edebileceklerdir.
- Bu proje ile birlikte afetlerin yaşandığı zorlu dönemlerde fahiş fiyat zammı yapmayan markaların da güvenilirliği artacaktır.
- Yardımların ulaştırılması noktasında nerelerden tedarik edilebileceğine hızlı karar verilmesinin sağlanabilmesi de yardımların daha hızlı bir şekilde ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasını sağlayacaktır.
- Kısa vadedeki ihtiyaçların yanı sıra depremzedelerin geçici göç edebileceği yeni yaşam alanlarında da fahiş fiyat artışının önüne bu projeyle geçilebilecektir.

BENZER UYGULAMALAR

- Deprem sonrası başlatılan E-Ticaret seferberliği ile birlikte Türkiye'nin önde gelen E-Ticaret markaları pazaryeri satıcılarının fahiş fiyat artışı tespitlerini yaparak bu satıcıların mağazaları hakkında yaptırımlar uygulanacağını belirtmişlerdir.
- Satın alınmak istenen ürünlerin en uygun nereden satın alınabileceği konusunda tüketiciye yol gösteren web sitelerinde (Cimri.com vb.) geçmişe yönelik fiyat analizlerini incelemek mümkündür.

KAYNAKÇA

- Euronews. "Kahramanmaraş depremi: Yardımlar yığıldı, afetzedelerin temel ihtiyaçları neler?". Erişim: 04/02/2023. <u>Euronews Link</u>
- Cimri. "Tek Kişilik Battaniye" <u>Cimri.com Link</u>